

S. Sayısı : 143

Satın alınan Şark demiryolları imtiyazı ile Şirkete aid malların tesellüm ve işletme muamelelerine dair kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/757)

3159 SK

30 - III - 1937

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1070

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Satın alınan Şark demiryolları imtiyazı ile Şirkete aid malların tesellüm ve işletme muamelelerine dair Nafia vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 24 - III - 1937 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

Satın alınan Şark demiryollarının tesellüm ve işletme muamelelerine dair kanunun mucib sebepleri

1 nci madde :

Şirket zamanındaki işletme muameleleri ile mevcut nizamname, usul, evamir, talimat ve mukarreratın Devlet demiryollarında tatbik edilenlere uygun bir şekilde tadil edilebilmesi için D. D. Umum müdürlüğüne 1938 senesi mayıs ayı sonuna kadar mühlet vermekte ve Şirketçe tatbik edilen ticarî usul ve muamelelerin de aynı tarihe kadar tatbik edilebilmesi hususunda Umum müdürlüğe salâhiyet vermektedir.

Satılma taksitlerin hattın gelirinden ödenmesi göz önünde tutularak tarifeler üzerinde yapılacak değişikliklerin esaslı bir tetkikten sonra yapılması muvafık görülmüş ve bu itibarla Devlet demiryolları tarifelerine intibak keyfiyeti zamanla mukayyed tutulmamıştır.

2 nci madde :

Bu hatta mevcut memur ve müstahdemlerin 1937 bütçe yılı başına kadar mevcut vaziyetlerinin idamesi ve yapılacak tasfiyenin de bu tarihe kadar yapılması hususunu istihdaf etmektedir.

3 ncü madde :

Devlet demiryolları kadrosuna iltihak edecek memurların haklarının başladığı tarihi tesbit etmektedir.

4 ncü madde :

Bu hattın Başmüfettişlik teşkilâtında mevcut memurlardan Devlet demiryolları idaresinin istifade etmesi gayesi gözetilmiştir.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

Karar No. 12

Esas No. 1/757

6 - IV - 1937

Yüksek Reisliğe

Satın alınan Şark demiryolları imtiyazile şirkete aid malların tesellüm ve işletme muamelelerine dair Nafia vekillüğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 24 - III - 1937 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası Nafia vekili Ali Çetinkaya encümenimizde hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Şark demiryolları satın alındıktan sonra, Şirket zamanında tatbik edilen işletme muameleleriyle mevcut nizamname, usul evamir ve mukareratın Devlet demiryollarında tatbik edilenlere uygun bir şekilde getirilebilmesi için bir istihale zamanı verilmesi ve bunun için 1937 senesi mayıs ayı sonuna kadar Devlet demiryolları umum müdürlüğüne mühlet verilmesi ve bu zamana kadar

eski şirketçe tatbik edilen usul ve muamelelerin tatbik edilebilmesi cihetlerine matuf olan kanun lâyihası encümenimizde de muvafık görülmüştür.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Nafia E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Kayseri	Manisa
A. S. İtter	A. Hilmi Kalaç	Osman
Afyon K.	Afyon K.	Elâziz
M. Gönenc	Cemal Akçın	F. Z. Çiyiltepe
Eskişehir	İçel	İzmir
A. Özdamar	F. Mutlu	S. Epikmen
Kars	Kastamonu	Tokad
Baha Öngören	Sami Erkman	Ş. Üke
İçel	Samsun	
H. Saydam	Dr. Osman Sirel	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 87

Esas No. 1/757

17 - IV - 1937

Yüksek Reisliğe

Satın alınan Şark demiryolları imtiyazile şirkete aid malların tesellüm ve işletme muamelelerine dair olup Başvekâletin 30 mart 1937 tarih ve 6/1070 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Nafia encümeni mazbata-sile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Nafia vekili Ali Çetinkaya, Maliye vekâleti nazımına bütçe ve malî kontrol U. M. hazır oldukları halde okundu ve konşuldu.

Satın alınan şark demiryolları şirketinde devredilen muamelât ve eşhasın tasfiyesine ve Devlet Demiryollarında cari usul ve nizamata intibakına kadar bir istihale devresine ihtiyaç bulunduğundan 1937 malî yılı sonuna kadar gerek işletme ve gerek eşhas hak-

kında Şirket nizamname ve talimatnameleri hükümlerinin meriyetinin devamını temin maksadile Hükûmete salâhiyet verilmesi ve Devlet idaresine intikal edecek memurların haklarıyla yine bu hattın Baş müfettişlik kadrosundaki memurlarından istifade suretlerinin tayin ve tesbiti hakkında hükümleri ihtiva etmek üzere hazırladığı mucib sebeplerin tetkikinden ve alınan içtihatından anlaşılacak lâyiha encümenimizde de esas itibarile kabul edilmiştir. Cereyan eden müzakere neticesinde : lâyihanın birinci ve ikinci maddeleri hükmünde değişiklik yapmamak, yalnız ifade tarzını değiştirmek suretile yeniden yazıldığı gibi üçüncü maddede bu Şirketten Devlet Demiryolları idaresine intikal edecek olan

memurların 1 Haziran 1937 tarihine kadar ödemeğe mecbur oldukları tekaüd aidatı ile girme aidatının ne suretle tahsil edileceğini ve Devlet Demiryollarında bunların muadilleri ve malûliyet karşılığı hangi sene bütçesinde tekaüd sandığına yatırılacağını vazih surette ifade eylemiş olmak için kayıtlar ve hükümler ilâvesile yeniden yazılmıştır. Lâyihanın dördüncü maddesi ile istihdaf olunan maksad Şark Demiryolları Başmüfettişliği kadrosunda bulunan memurların Devlet Demiryolları kadrosuna alınabilmesi ve bunların ihtiyaca göre maaşlarının Devlet Demiryolları kadrosunda tekabül ettikleri derecenin bir yükseğine kadar olan derecelere alınabilmesini teminden ibaret olduğu anlaşılmış, ancak müzakere sırasında verilen izahata göre bu memurlar arasında halen ücretle müstahdem bulunanlar dahi mevcut olduğu gibi bir derece

yukarıki dereceye alınmanın memur için bir hakkı mükteseb olmayıp ancak indelicab Nafia vekâletince kullanılabilir bir salâhiyetten ibaret bulunacağı cihetle bu maksadları temin edecek şekilde encümenince maddenin yeniden yazılmasına karar verilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine konmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Isparta	Isparta	Trabzon
M. Ş. Özkan	M. Ünsal	
Kâtib		
İstanbul	Çorum	Edirne
F. Öymen	M. Cantekin	F. Kaltakıran
İzmir	Malatya	Manisa
K. İnanç	O. Taner	T. Türkoğlu
Maraş	Ordu	Seyhan
A. Tiritioğlu	H. Yalman	N. Eldeniz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Satın alınan Şark demiryolları imtiyazı ile şirkete aid malların tesellüm ve işletme muamelelerine dair kanun lâyihası

MADDE 1 () numaralı kanunla satın alınan Şark demiryolları imtiyazı ile Şirkete aid malların satın alma mukavelesindeki şartlara göre teslim ve tesellüm muamelesinin ifasına ve bu hattın işletme işlerinin tedvirine Nafia vekilinin nezareti altında olmak üzere her türlü hak ve vecibelerle Devlet demiryolları ve limanları işletme U. müdürlüğü memur edilmiştir.

Şark demiryollarında Şirket zamanında işletme muameleleri hakkında mevcut nizamname, usul, evamir, talimat ve mukarrerat 1938 senesi mayısı sonuna kadar aynen tatbik edilebilecek ve Devlet demiryolları U. müdürlüğü bunları bu tarihe kadar Devlet demiryollarında tatbik edilenlere uygun bir şekilde tadil edecek ve yine aynı tarihe kadar ticarî muamelelerin icabına göre Şark demiryolları şirketince ötedenberi taamülen tatbik edilmiş olan usul ve muameleleri, Umum müdürlük aynen tatbik ve ifaya salâhiyetta olacaktır. Ancak, Şark demiryollarında halen meri tarifelerle bunlara müteferri usul ve esasların tadili ve Devlet demiryollarındaki tarife ve esaslara intibakı, görülecek lüzuma göre müddetle mukayyed olmaksızın tedricen yapılacaktır.

MADDE 2 — Şark demiryolları işletme teşkilâtına lâzım olan memurin ve müstahdemin kadrosu Devlet demiryolları ve limanları işletme U. müdürlüğünün 1937 malî senesi bütçe kanunile tesbit edilecek ve şu kadar ki, satın alma mukavelesi mucibince devrolunan memurin ve müstahdemin kadro ve ücretleri 1 Haziran 1937 tarihine kadar aynen muhafaza edilebilecektir. Memurlardan tasfiyesi icab edenlerin bu tarihe kadar muamelesi ikmal edilecektir.

MADDE 3 — Satın alma mukavelesinin 3 ncü maddesi mucibince Devlet demiryolları kadrosunda kalacak olan memur ve müstahdemler 1 kânunusani 1937 tarihinden itibaren Devlet demiryolları memur ve müstahdemlerinin haiz oldukları hakları kazanırlar. Ancak bu memur ve müstahdemlerin 1 kânunusani 1937 tarihinden 1 Haziran 1937 tarihine kadar geçecek müddete aid tekaüd aidatı Devlet demiryollarının

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Satın alınan Şark demiryolları imtiyazı ile şirkete aid malların tesellüm ve işletme muamelelerine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Satın alınan Şark demiryolları imtiyazı ile şirkete aid malların satın alma mukavelesindeki şartlara göre teslim ve tesellüm muamelesini ve bu hattın işletme işlerinin tedvirini Nafia vekilinin nezareti altında olmak üzere her türlü hak ve vecibelerle Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü ifa eder.

Şark demiryollarında şirket zamanında işletme muameleleri hakkında mevcut nizamname, usûl, evamir, talimat ve mukarrerat 1938 senesi mayısı sonuna kadar aynen tatbik edilir. Bunlar Devlet demiryolları umum müdürlüğü tarafından bu tarihe kadar Devlet demiryollarında tatbik edilenlere uygun bir şekilde tadil edilmekle beraber yine aynı tarihe kadar ticarî muamelelerin icabına göre Şark demiryolları şirketince öteden beri taamülen tatbik edilmiş olan usul ve muameleleri, Umum müdürlük aynen tatbik ve ifa eder. Ancak Şark demiryollarında halen meri tarifelerle bunlara müteferri usul ve esasların tadili ve Devlet demiryollarındaki tarife ve esaslara intibakı, görülecek lüzuma göre müddetle mukayyed olmaksızın tedricen yapılır.

MADDE 2 — Şark demiryolları işletme teşkilâtına lâzım olan memurin ve müstahdemin kadrosu Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1937 malî senesi bütçe kanunile tesbit edilmekle beraber satın alma mukavelesi mucibince devrolunan memurin ve müstahdemin kadro ve ücretleri 1 Haziran 1937 tarihine kadar aynen muhafaza ve bunlardan tasfiyesi icab edenlerin de bu tarihe kadar muamelesi ikmal edilir.

MADDE 3 — Satın alma mukavelesinin 3 ncü maddesi mucibince Devlet demiryolları kadrosunda kalacak olan memur ve müstahdemler 1 kânunusani 1937 tarihinden itibaren Devlet demiryolları memur ve müstahdemlerinin haiz oldukları hakları kazanırlar.

Ancak bu memur ve müstahdemlerin 1 kânunusani 1937 tarihinden 1 Haziran 1937 tarihine kadar geçecek müddete aid tekaüd aidatı

Hü.

1937 malî senesi bütçesine eklenecek kadrodaki intibak dereceleri üzerinden kendilerinden mukassatan almır.

Devlet demiryolları idaresi de bu müddete aid muadillerle malûliyet karşılığını defaten sandığa yatırır.

MADDE 4 — Nafia vekâletinin Şark demiryolları başmüfettişliği kadrosunda mevcut memurlarından lüzum görülecek olanlarını, almakta oldukları maaş derecelerine tekabül eden derecenin bir yükseğine kadar olan derecelerle Devlet demiryollarının her hangi bir vazifesine tayin etmeğe Nafia vekili mezundur.

MUVAKKAT MADDE — Şark demiryollarının satın alma mukavelesine göre Devlet demiryolları ve limanları U. müdürlüğünce işletmeye başlandığı 1 kânunusani 1937 tarihinden itibaren bu kanunun neşri tarihine kadar Şirket zamanında cari usul ve esaslara göre tebeyyün eden ve edecek olan her türlü sarfiyat ile tahsil edilmiş olan varidat kabul edilmiştir.

Mevcut ile bu devreye aid açıklar Devlet Demiryollarının 1937 senesi bütçesine konulacak tahsisatla kapatılır ve varidat fazlası dahi aynı bütçenin varidat faslına ilâve edilir.

Bu maddede yazılı hesaplar Divanı muhasebatın tetkikine tâbidir.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasına Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

24 - III - 1937

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özlap
Da. V.	Ha. V.	Mal. V. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	Dr. R. Saydam
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

B. E.

Devlet demiryolları 1937 malî yılı bütçesine eklenecek kadrodaki intibak dereceleri üzerinden 1937 yılının ikinci ayından başlamak ve her ay o aya mahsus tekaüd aidatına ilâveten ve bu aidat miktarında maaşlarından kesilmek suretile mukassatan ve bu memurların girme aidatı olan aylıklarının yüzde yirmi beşi de 1937 malî yılı haziran maaşlarından defaten kesilerek istifa olunur.

Devlet demiryolları idaresi de bu müddete aid muadillerle malûliyet karşılığını 1937 bütçesinden defaten sandığa yatırır.

MADDE 4 — Şark demiryolları Nafia müfettişliği kadrosunda müstahdem maaşlı ve ücretli memurların maaş ve ücret tutarının 2847 numaralı kanuna bağlı cetvelde tekabül ettiği derecenin bir derece yukarısını geçmemek şartile Devlet demiryolları vazifelerine tayinine Nafia vekili salâhiyetlidir.

MUVAKKAT MADDE — Muvakkat madde aynen.

MADDE 5 — Aynen.

MADDE 6 — Aynen.